

Το παιχνίδι της Νανόχνης

με λίγα λόγια

Τα παιδιά διακρίνουν τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η Νανόχνη σε φυσικούς και ανθρωπογενείς και ενημερώνονται για τα μέτρα προστασίας της Νανόχνης, κατηγοριοποιώντας συγκεκριμένες προτάσεις που τους δίνονται. Στη συνέχεια, ανακαλούν την πληροφορία που έλαβαν μέσα από ένα επιτραπέζιο ή/και επιδαπέδιο παιχνίδι που περιγράφει το ετήσιο ταξίδι της Νανόχνης.

Στόχοι

Οι μαθητές/τριες να διακρίνουν τους κινδύνους που αντιμετωπίζει η Νανόχνη σε φυσικούς και ανθρωπογενείς, να περιγράψουν μέτρα προστασίας της, να προβληματιστούν για την επίδραση των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στην επιβίωση ενός είδους, να ψυχαγωγηθούν.

εκτύπωση φύλλων δραστηριότητας από το Υποστηρικτικό Υλικό, για το παιχνίδι σε επιτραπέζια μορφή: ψαλίδια,μπογιές, ζάρια, για το παιχνίδι σε επιδαπέδια μορφή: μεγάλο ζάρι

Όλη η τάξη χωρισμένη σε ομάδες

2 διδακτικές ώρες

Περιγραφή

Ο εμπυκωτής διαβάξει στα παιδιά τις προτάσεις που θα βρει στο φύλλο «**Κίνδυνος ή προστασία**». Η διαδικασία αυτή αποτελεί προοικονομία για το παιχνίδι που θα ακολουθήσει, καθώς οι προτάσεις αυτές περιγράφουν τις περιπέτειες που συναντά η Νανόχνη στο παιχνίδι. Τα παιδιά σε ομάδες διακρίνουν τις προτάσεις στις εξής κατηγορίες:

- **Φυσικοί κίνδυνοι** (απρόβλεπτες καιρικές συνθήκες, φυσικοί θηρευτές, εξάντληση κ.λπ.)
- **Ανθρωπογενείς απειλές** (απώλεια ή/και υποβάθμιση βιότοπων, λαθροθηρία κ.λπ.)
- **Μέτρα προστασίας του είδους** (νομοθεσία, έργο περιβαλλοντικών οργανώσεων, ευαισθητοποίηση κ.λπ.).

Σ' ένα χαρτί γράφουν τις τρεις κατηγορίες και κάτω από κάθε κατηγορία ταιριάζουν την πρόταση που ακούν κάθε φορά. Οι ομάδες ανακοινώνουν στην τάξη τις επιλογές τους, συζητούν και επιχειρηματολογούν για τις απαντήσεις που έδωσαν. Στο τέλος ο εμπυκωτής μπορεί να ανακοινώσει τις ορθές απαντήσεις.

Μόλις ολοκληρώσουν, ο εμπυκωτής καλεί τα παιδιά να γνωρίσουν (ή και να ανακαλέσουν από προηγούμενες δραστηριότητες) τους κινδύνους και τα μέτρα προστασίας του είδους μέσα από το παιχνίδι της Νανόχνης. Το παιχνίδι παίζεται είτε ως επιτραπέζιο είτε ως επιδαπέδιο:

Επιτραπέζιο παιχνίδι

Ο εμπυκωτής εκτυπώνει τις 8 σελίδες (4 εικόνες ανά σελίδα) που θα βρει στο Υποστηρικτικό Υλικό και τις κολλάει μεταξύ τους, ώστε να σχηματιστεί το παιχνίδι. Δημιουργεί μικρές ομάδες των 4 ατόμων (φροντίζει ώστε να εκτυπώσει τόσα αντίγραφα όσα και οι ομάδες που θα διαμορφωθούν. Φωτοτυπεί το φύλλο «**Νανόχνης πιόνια**» σε τόσα αντίγραφα, ώστε κάθε παιδί να έχει από ένα πιόνι. Τα παιδιά χρωματίζουν τα πιόνια τους στα χρώματα που θέλουν, δίνει από ένα ζάρι στην κάθε ομάδα και το παιχνίδι ξεκινά!

Επιδαπέδιο παιχνίδι

Ο εμπυκωτής εκτυπώνει τις 32 σελίδες Α4 (μία εικόνα ανά σελίδα) που θα βρει στο Υποστηρικτικό Υλικό. Το κάθε τετράγωνο του παιχνιδιού καταλαμβάνει μία σελίδα την οποία και μπορεί να εκτυπώσει σε μέγεθος Α4 ή Α3. Η δράση μπορεί να μεταφερθεί στην αυλή του σχολείου ή να διαμορφωθεί κατάλληλα η τάξη. Οι ομάδες αποτελούνται από 3-4 παιδιά, ενώ η κάθε ομάδα αντιπροσωπεύει από ένα κοπάδι Νανόχηνες. Θα χρειαστούν ένα μεγάλο ζάρι, το οποίο μπορεί να φτιαχτεί από χαρτόνι.

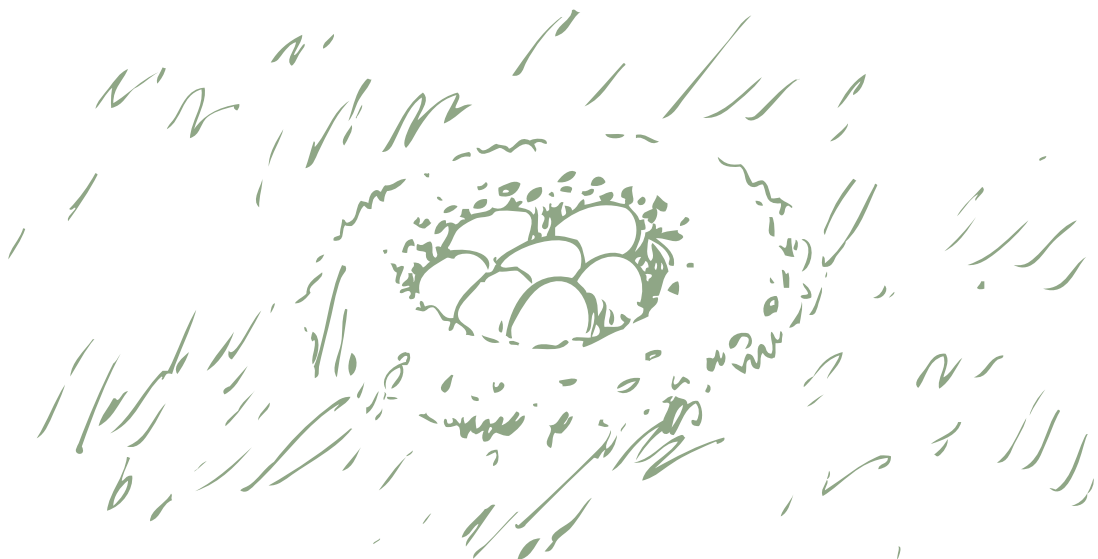
Εφόσον υπάρχει η δυνατότητα, μπορεί να πλαστικοποιήσει τις εικόνες για να διατηρηθούν σε καλύτερη κατάσταση. Οι εικόνες μπορούν να εκτυπωθούν είτε έγχρωμες είτε ασπρόμαυρες για το παιχνίδι. Εξηγεί στα παιδιά ότι κάθε ομάδα (ή κάθε παίκτης) ξεκινά με 10 ενεργειακούς πόντους. Κάθε ομάδα ρίχνει με τη σειρά της το ζάρι, που της δείχνει πόσα τετράγωνα θα προχωρήσει. Κάθε τετράγωνο περιγράφει τι αντιμετωπίζει το κοπάδι και πόσους πόντους κερδίζει ή χάνει. Οι πόντοι συμβολίζουν την ενέργεια που κρατάει τις Νανόχηνες ζωντανές και μπορούν να αποδοθούν ως η απαραίτητη τροφή γι' αυτές. Θα πρέπει ο εμπυκωτής να σημειώνει κάπου (π.χ. στον πίνακα ή σε ένα μεγάλο χαρτί) τους πόντους που κερδίζει ή χάνει η κάθε ομάδα και να ενημερώνει σχετικά τα παιδιά.

Αν προσγειωθεί η ομάδα σε «θανατηφόρο» τετράγωνο καλείται να επιστρέψει στην αρχή και να ξεκινήσει πάλι με 10 πόντους. Το ίδιο καλείται να κάνει αν στην πορεία χάσει όλους τους πόντους της. Στόχος είναι να φτάσουν όλα τα κοπάδια στον προορισμό τους.

Μόλις ολοκληρώσουν το παιχνίδι και φτάσουν όλα τα κοπάδια στη Νορβηγία, συζητούν:

- Από τι κινδύνεψε η Νανόχηννα;
- Ποιοι ήταν οι φυσικοί κίνδυνοι και ποιες οι ανθρωπογενείς απειλές που αντιμετώπισε;
- Πού κινδύνεψε περισσότερο; Πότε έγινε περισσότερο ευάλωτη;
- Πώς ο άνθρωπος μπορεί να δυσκολέψει το ταξίδι της Νανόχηννας;
- Τι μπορούμε να κάνουμε για να την προστατέψουμε;

Κίνδυνος ή προταβία;

Φυσικοί κίνδυνοι

- Μια αρκτική αλεπού έφαγε ένα από τα τέσσερα αυγά σου.
- Μεταναστεύεις για τον χειμώνα, αλλά ο αντίθετος άνεμος δυσκολεύει το πέταγμά σου.
- Ένας Θαλασσαετός πέρασε κυνηγώντας και σε ανάγκασε να πετάξεις μακριά.
- Βαρυχειμωνιά. Βαθύ χιόνι σκεπάζει το χορτάρι και δεν βρίσκεις να φας.

Ανθρωπογενείς απειλές

- Σε σκότωσαν κυνηγοί που σε πέρασαν για Ασπρομέτωπη Χήνα.
- Πετάς πολλές ώρες, αλλά δεν βρίσκεις κανέναν υγρότοπο να ξεκουραστείς.
- Επισκέπτες σε ενοχλούν για να σε φωτογραφίσουν και φεύγεις πριν προλάβεις να φας αρκετά.
- Λαθροκυνηγοί σκότωσαν το ταίρι σου.
- Πολλά αυτοκίνητα περνούν από τον νέο δρόμο. Φεύγεις για πιο ήσυχα μέρη.
- Το λιβάδι που έβοσκες μετατράπηκε σε καλλιέργεια και δεν βρίσκεις πια να φας τα αγαπημένα σου χόρτα
- Αυτοκίνητα 4x4 κάνουν βόλτες στα υγρά λιβάδια. Πετάς γι' αλλού.
- Τα φώτα της γειτονικής πόλης σ' έκαναν να χάσεις τον δρόμο σου.

Μέτρα προταβίας

- Απαγορεύτηκε το κυνήγι της χήνας στους υγρότοπους όπου διαχειμάζεις.
- Μία μπάρα εμποδίζει τα αυτοκίνητα να πλησιάσουν κοντά στο λιβάδι που βόσκεις στο Δέλτα του Έβρου.
- Οι άνθρωποι κόβουν τα καλάμια και διατηρούν τα υγρά λιβάδια για τις χήνες.
- Οι χώρες που διασχίζεις στο ταξίδι σου συνεργάζονται όλες μαζί σ' ένα Πρόγραμμα LIFE ειδικά για την προστασία σου.
- Οι θηροφύλακες εμπόδισαν τους λαθροκυνηγούς να σε κυνηγήσουν.
- Οι ευρωπαϊκές χώρες ψήφισαν νέους νόμους για την προστασία των υγροτόπων.

Μανόχηνες πλόνια

